

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
Juridisk avdeling

Oppegård kommune
Postboks 510
1411 Kolbotn

Deres ref.:
08/2661-20

Deres dato:
24.02.2009

Vår ref.:
2009/5093 FM-J

Saksbehandler:
Eldbjørg Klufoten

Dato:
10.03.2009

**KLAGE OVER INNSYN SØKERLISTE KOMMUNALSJEF - OPPEGÅRD
KOMMUNE**

Det vises til oversendelse av 24.2.09, mottatt her 4.3.09.

Saken gjelder klage fra Budstikka av 19.2.09, på delvis avslag på innsyn i søkerliste til ovennevnte stilling.

Sakens bakgrunn:

Oppegård kommune har redegjort slik for saken;

"Oppegård kommune kunngjorde i januar 2009 ledig stilling som kommunalsjef for tjenesteområdene helse, sosial, pleie og omsorg. Søknadsfristen var 25. januar 2009.

Det innkom totalt 11 søknader. En av søknadene kom inn etter søknadsfristens utløp, men ble besluttet tatt med i den videre ansettelsesprosessen. Fem av søkerne ba om å få sitt navn unntatt fra offentlig søkerliste, jfr. offl. § 25.

Budstikka fikk på forespørsel oversendt søkerliste, og ba i e-post av 9.2.2009 om å få opplyst navnene også for de søkerne som var oppgitt kun med kjønn på søkerlisten. De ba kommunen vurdere innsynskravet på nytt, og gi en begrunnelse for hvorfor flere av søkerne hadde fått konfidensiell behandling.

Offentlig søkerliste med 9 søkere ble oversendt Budstikka i brev av 13.2.2009. I brevet redegjorde Oppegård kommune for begrunnelsen for at tre av søkerens navn var unntatt offentlighet. To av søkerne hadde på dette tidspunktet trukket sine søknader.

I e-post av 16.2.2009 påklaget Budstikka den konfidensielle behandlingen av de tre søkerne.

Hjemmel

Det følger av offentlighetsloven § 25 at søkerlister som inneholder navn, alder, stilling eller yrkestittel og bosteds- eller arbeidskommune skal utarbeides snarest etter at søknadsfristen har gått ut. Det kan gjøres unntak fra innsyn for opplysninger dersom en søker anmoder om det. Ved vurdering av om en slik anmodning skal tas til følge, skal det legges vekt på om det knytter seg særlige offentlige interesser til stillingen.

Avslag på innsyn kan påklages med hjemmel i offl. § 32. Fylkesmannen er klageinstans. Forberedelse og avgjørelse av klagen skal gjøres uten ugrunnet opphold. Reglene i forvaltningsloven kap. VI gjelder så langt de passer.

Klagers anførsler

Klager viser til at det skal foretas en konkret vurdering av den enkelte søkers begrunnelse for ønske om konfidensialitet, opp mot allmennhetens interesse i å få innsyn i en fullstendig søkerliste, jfr. offl. § 25, fjerde

Postadresse:
Postboks 8111 Dep
0032 OSLO

Besøksadresse:
Tordenskiolds gt 12
Inngang sjøsiden

Telefon: 22 00 35 00
Telefaks: 22 00 36 00
Internett:
www.fylkesmannen.no/OsloOgAkershus

Saksbehandler: Eldbjørg Klufoten
Direkte telefon: 22 00 35 80
E-post: postmottak@fmoa.no
Org.nummer: NO 974 761 319

ledd. Det vises til at plikten gjelder uavhengig av hva slags type stilling i det offentlige som er utlyst, jfr. Siv.omb. uttalelse i sak 2008/260 og 2004/3100.

Klager stiller spørsmål til om det er innhentet særskilt begrunnelse fra søkerne og om det er foretatt en konkret vurdering av den enkelte søkers begrunnelse opp mot allmennhetens krav på innsyn, herunder kontrollhensynet.

Det vises til Siv.omb 2008/260 hvor Sivilombudsmannen har lagt vekt på en søkers anmodning og begrunnelse for å bli unntatt fra søkerlisten er en nødvendig, men ikke tilstrekkelig grunn for å gjøre unntak. Terskelen for unntak antas å være høyere ved tilsetning i stillinger av særlig offentlig interesse.

I justisdepartementets veileder til offentlighetsloven er det presisert at begrunnelsen må være konkret. Det er ikke tilstrekkelig at en generelt er lite komfortabel med at søknaden blir kjent. Det må foreligge særskilte omstendigheter og påvises at innsyn vil kunne føre til mer konkrete skader eller ulemper.

Klager anfører at kommunalsjefstillingen er av "særlig offentlig interesse" og at det derfor må stilles strenge krav til begrunnelse for konfidensialitet. I forarbeidene til offentlighetsloven, Ot.prp. 102 (2004-2005) s 77 framheves at det stilles strenge krav til begrunnelse dersom søkerlisten gjelder en stilling av særlig offentlig interesse. I justisdepartementets veileder er departementsråd, fylkesmenn og rådmenn nevnt som eksempel på stillinger med offentlig interesse. Klager viser til flere avgjørelse fra sivilombudsmannen hvor bl.a kulturhusleder og personalsjefstilling i kommune, og administrerende direktør i helseforetak har blitt vurdert som stillinger av særlig offentlig interesse.

Klager viser til at innsyn i søkerlister er en forutsetning for pressens mulighet til å kontrollere at det ikke tas utenforliggende eller usaklige hensyn ved ansettelse i det offentlige.

Rådmannens begrunnelse og vurderinger

I utgangspunktet skal en søkerliste inneholde navn på alle søkere. Tredje punktum i offl. § 25 åpner likevel for at opplysninger om en søker kan unntas offentlighet dersom søkeren selv anmoder om det. Bestemmelsen gir kommunen en rett, men ingen plikt til å nekte innsyn i opplysningene om søker.

Ved vurdering av om søkers anmodning om konfidensialitet skal tas til følge er det to motstridende interesser som må vurderes. Hensynet til åpne ansettelsesprosesser i forvaltningen og muligheten for å føre kontroll med disse, må vurderes opp mot søkerens behov for personvern og behovet for å sikre et godt rekrutteringsgrunnlag til offentlig sektor.

Klagen reiser i utgangspunktet to spørsmål. For det første om den aktuelle stillingen er av "særlig offentlig interesse" slik at kravene til begrunnelse for konfidensialitet er ekstra strenge, for det andre om det foreligger tilstrekkelig overvekt av hensyn for å imøtekomme søkerens anmodning om konfidensialitet?

Stilling av særlig offentlig interesse

I forarbeidene til offentlighetsloven, Ot.prp. nr 102 (2004-2005) er det lagt til grunn at det må foreligge særlige grunner for å ta til følge en anmodning om konfidensialitet for søkere til lederstillinger. I veiledningen til offentlighetsloven er det som eksempel på slike stillinger vist til rådmannsstilling, direktør for statlig direktorat, ombudstillinger og ledere av statlige helseforetak.

Kommunalsjefstillingen er direkte underlagt rådmannen og rapporterer til ham. Kommunalsjefen representerer rådmannen i politiske råd og utvalg, og overfor virksomhetslederne i kommunen. Rådmannen kan ikke se at stillingen kan sammenlignes med direktør for et helseforetak, verken i forhold til ansvarsområde eller mulighet for å påvirke organisering og drift av det norske helsevesenet.

Klager anfører at Sivilombudsmannen i sak 2008/260 har lagt til grunn at en personalsjefstilling i Sandefjord kommune er av særlig offentlig interesse. Rådmannen kan ikke se at det ble tatt stilling til dette spørsmålet ved ombudsmannens behandling. Det fremgår av Sivilombudsmannens uttalelse: "... Det har heller ikke vært nødvendig for meg å ta stilling til om stillingen som personalsjef i Sandefjord kommune er av "særlig stor offentlig interesse"."

Rådmannen mener det er begrunnet tvil om denne kommunalsjefstillingen er av en slik offentlig interesse at særlige grunner må foreligge for at unnta opplysninger om søkere fra søkerlisten. Dette får imidlertid ikke avgjørende betydning, da rådmannen uansett mener det foreligger særlig grunner for å unnta opplysninger om søker nr. 2, 7, og 8 fra søkerlisten.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Særlige grunner for å avslå innsyn

I sin veileder til offentlighetsloven legger Justisdepartementet til grunn at typiske momenter som taler for å gjøre unntak fra innsyn vil være knyttet til søkers behov for at det ikke blir kjent at han/hun har søkt en ny stilling. Det må foreligge særlige hensyn, og påvises at innsyn vil kunne føre til konkrete skader eller ulemper.

Oppegård kommune har foretatt en konkret vurdering av anmodningene fra de fem søkerne som har bedt om konfidensiell behandling.

Kommunen har vurdert anmodningen om konfidensialitet fra hver enkelt søker konkret.

Søker nr. 2 er virksomhetsleder i offentlig sektor. Søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort fordi dette vil føre til spekulasjoner og skape uro i arbeidsmiljøet.

Søker nr. 7 ønsker ikke sitt navn offentliggjort av personlige grunner, fordi det kan skade hennes karrieremuligheter hos nåværende arbeidsgiver dersom det blir kjent at hun har søkt den aktuelle stillingen. Søkers to siste arbeidsforhold har vært av kort varighet. Hun hadde vært ansatt i sin nåværende stilling i underkant av fire måneder før hun søkte stillingen som kommunalsjef.

Søker nr. 8 er virksomhetsleder i offentlig sektor. Virksomheten har i løpet av de siste årene vært gjennom flere lederskifter. Hun ønsker ikke sitt navn offentliggjort fordi dette vil skape uro blant de ansatte i virksomheten.

I veilederen til offentlighetsloven er momenter som taler for konfidensialitet at det kan skape ekstra uro i virksomheten dersom det blir kjent at lederen søker ny stilling, eller at offentlighet vil skade nåværende arbeidssituasjon.

Etter en avveining av hensynet til åpenhet og kontroll med ansettelsesprosessen og hensynet til søkerens behov for konfidensialitet, mener rådmannen i denne saken at hensynet til konfidensialitet må veie tyngre enn hensynet til meroffentlighet.

Rådmannen mener at opplysningene fra søkerne gir særlig grunn for å unnta opplysninger om søker nr. 2, 7 og 8 fra søkerlisten.

I avveiningen er det også lagt vekt på kommunens behov for å sikre et bredt søkergrunnlag til sine lederstillinger. Kommunen opplever at søkere til lederstillinger velger å trekke seg når de får underretning om at deres navn kan bli offentliggjort. Dersom hensynet til karrieremuligheter og uro i virksomheten ikke er tilstrekkelig til å gi søkerne konfidensiell behandling, vil dette kunne få konsekvenser for søkergrunnlaget til kommunale lederstillinger.

Fylkesmannen bemerker:

Fylkesmannen er i medhold av offl. § 32 klageinstans når vedtak om avslag på innsyn er fattet av kommunalt eller fylkeskommunalt organ.

Den foreliggende sak skal vurderes etter offl. § 25, som blant annet regulerer offentlighetens rett til innsyn i søkerlister til offentlige stillinger. Bestemmelsen lyder slik;

§ 25. Unntak for tilsetjingssaker m.m.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument i sak om tilsetjing eller forfremjing i offentlig teneste.

Unntaket i første ledd gjeld ikkje søkjarlister. Organet skal snarast etter at søknadsfristen er gått ut, setje opp ei søkjarliste som skal innehalde namn, alder, stilling eller yrkestittel og bustad- eller arbeidskommune for kvar søkjar. Det kan likevel gjerast unntak frå innsyn for opplysningar om ein søkjar dersom vedkommande sjølv ber om det. Ved vurderinga av om ei slik oppmoding skal takast til følge, skal det leggjast vekt på om det knyter seg særleg offentlig interesse til stillinga. I utlysinga skal det gjerast oppmerksom på at opplysningar om søkjaren kan bli gjort offentlege sjølv om søkjaren har oppmoda om ikkje å bli ført opp på søkjarlista. Dersom oppmodinga ikkje blir teke til følge, skal søkjaren varslast om dette. Det skal gå fram av søkjarlista kor mange søkjarar det har vore til stillinga, og kva kjønn dei har.

Unntaket i første ledd gjeld ikkje nominasjonsvedtak og røysteresultat ved utnemning av biskop.

Fylkesmannen vil innledningsvis bemerke at det skal fremgå av utlysningsteksten at det vil bli utarbeidet offentlig søkerliste. Dette fremgår ikke av den utlysningsteksten som er oversendt Fylkesmannen. Fylkesmannen ber kommunen merke seg lovens krav her ved fremtidige utlysninger.

Så til vurderingen av om det var grunnlag for kommunen å unnta de aktuelle søkerne fra den offentlige søkerlisten. Det som er aktuelt er vurderingen knyttet til tre av de opprinnelig fem søkerne som hadde bedt om konfidensialitet, to av disse trakk sin søknad før kommunen behandlet klagen i innsynssaken.

Fylkesmannen vil innledningsvis bemerke at det må legges til grunn at kommunalsjefstillingen er en slik type stilling det knytter seg en viss offentlig interesse til. Det fremgår av "Rettleiar til offentleglova" at det for ledende stillinger generelt, som hovedregel vil kreves særlige grunner for å gjøre unntak fra innsynsretten. Fylkesmannen er enig med kommunen i at det selvsagt vanligvis vil være større interesse knyttet til lederstillinger på høyere nivå, men også en kommunalsjefstilling vil måtte anses som en stilling "det knyttes særlig offentlig interesse til". Dette innebærer at det må kreves "særlige grunner" for at søkerens navn kan unntas fra den offentlige søkerlisten.

Når det gjelder den konkrete vurderingen knyttet til de tre aktuelle søkere, har Fylkesmannen ikke fått noe skriftlig dokumentasjon fra kommunen utover det som fremgår i redegjørelsen sitert ovenfor. Fylkesmannen har rettet en henvendelse per telefon til kommunen for oversendelse av eventuell ytterligere dokumentasjon, dvs anmodningen fra søkerne om konfidensialitet, men har fått opplyst at det ikke finnes noe mer begrunnelse enn de som er gjengitt i redegjørelsen.

Fra redegjørelsen til kommunen siteres;

"Søker nr. 2 er virksomhetsleder i offentlig sektor. Søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort fordi dette vil føre til spekulasjoner og skape uro i arbeidsmiljøet.

Søker nr. 7 ønsker ikke sitt navn offentliggjort av personlige grunner, fordi det kan skade hennes karrieremuligheter hos nåværende arbeidsgiver dersom det blir kjent at hun har søkt den aktuelle stillingen. Søkers to siste arbeidsforhold har vært av kort varighet. Hun hadde vært ansatt i sin nåværende stilling i underkant av fire måneder før hun søkte stillingen som kommunalsjef.

Søker nr. 8 er virksomhetsleder i offentlig sektor. Virksomheten har i løpet av de siste årene vært gjennom flere lederskifter. Hun ønsker ikke sitt navn offentliggjort fordi dette vil skape uro blant de ansatte i virksomheten."

Slik Fylkesmannen vurderer ovennevnte er det tvilsomt hvorvidt søker nr. 2 og nr. 7 har anført slike grunner at det synes rimelig å imøtekomme hennes anmodning om unntak fra offentliggjøring. Begrunnelsen for søker nr. 2 er svært snau, og det er ikke gjort nærmere rede for hvorfor en offentliggjøring av vedkommendes navn "vil føre til spekulasjoner og skape uro i arbeidsmiljøet". Fylkesmannen har derfor ikke grunnlag for å foreta en konkret vurdering av hvorvidt vedkommende har berettiget begrunnelse for sitt krav. Fylkesmannen legger til grunn at heller ikke kommunen har hatt mer informasjon tilgjengelig, og finner derfor ikke at unntaket er vurdert etter lovens forutsetninger. Når det gjelder søker nr. 7 bemerkes det at for de fleste søkere, til alle typer stillinger, kan anføres at det kan skade vedkommendes karrieremuligheter hos nåværende arbeidsgiver, dersom det blir kjent at en søker andre stillinger. Dette forholdet kan derfor ikke anses å være en slik "særlig grunn" som kan føre til unntak fra oppføring på offentlig søkerliste.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Fylkesmannen finner derfor, på bakgrunn av de opplysninger som foreligger, at navnene på søker nr. 2 og nr. 7 ikke kan unntas fra søkerlisten.

Når det gjelder søker nr. 8 er Fylkesmannen kommet til at kommunens vurderinger må legges til grunn. Her er det anført hvorfor offentliggjøring vil medføre uro i den virksomhet søker leder på søketidspunktet, og Fylkesmannen finner i likhet med kommunen at anmodningen kan etterkommes.

Konklusjon:

Fylkesmannen finner ikke at Oppegård kommune har hjemmel i offl. § 25 andre ledd til å unnta navnene på søker nr. 2 og nr. 7 på stilling som kommunalsjef for tjenestoområdene helse, sosial, pleie og omsorg, fra offentlig søkerliste. Fylkesmannen omgjør derfor Oppegård kommunes avgjørelse på dette punkt. Når det gjelder søker nr. 8 stadfestes kommunens beslutning om unntak fra offentlig søkerliste. Vedtaket er fattet med hjemmel i offl. § 32.

Saken er med dette endelig avgjort.

Med hilsen

Merethe Helstad
avdelingsdirektør

Eldbjørg Kluften
underdirektør

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Kopi til:
Budstikka Billingstadsletta 17 1396 Billingstad

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Kommunalavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magne Djup, 62 55 10 77

Vår dato
03.03.2009
Arkivnr.
326.1

Vår referanse
2009/1509
Deres referanse

Hanne Wien
Budstikka

Klage over avslag på krav om innsyn i søkerliste - Ringsaker kommune

Vi viser til kommunens oversendelse i brev av 26.02, mottatt 27.02.09.

Saken gjelder innsyn i søkerliste i forbindelse med utlysning av stilling som kommunalsjef i Ringsaker kommune. Foreløpig søkerliste ble utarbeidet 27.01.09 og oversendt deg med bakgrunn i din innsynsbegjæring i epost av 26.01.09.

Opprinnelig ba 8 av totalt 20 søkere om at deres navn ikke ble offentliggjort.

Din klage i epost av 09.02.09 er besvart av kommunen i brev av 13.02.09. På dette tidspunkt var fortsatt to søkere anonymisert. Klagen er opprettholdt i epost av 16.02.09. Ved sakens oversendelse til Fylkesmannen gjenstår kun en søker som anonym. De andre 7 har enten akseptert offentliggjøring eller trukket sine søknader.

Fylkesmannen ser slik på saken:

Innledningsvis vil Fylkesmannen minne om at innsynsbegjæringer og klager på avslag skal avgjøres "utan ugrunna opphald". I følge Sivilombudsmannen innebærer dette at man normalt skal kunne avgjøre kravene innen tre virkedager. Når det gjelder innsynskravet, har kommunen her redegjort for at den måtte foreta nærmere undersøkelse med den enkelte søker før den kunne ta stilling til spørsmålet. I forhold til klagen, kan vi imidlertid ikke se at det er grunnlagt hvorfor det tok 10 dager før saken ble oversendt Fylkesmannen.

Offentleglova § 25 første og andre ledd lyder slik:

"Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument i sak om tilsetjing eller forfremjing i offentlig teneste.

Unntaket i første ledd gjeld ikkje søkjarlister. Organet skal snarast etter at søknadsfristen er gått ut, setje opp ei søkjarliste som skal innehalde namn, alder, stilling eller yrkestittel og bustad- eller arbeidskommune for kvar søkjar. Det kan likevel gjerast unntak frå innsyn for opplysningar om ein søkjar dersom vedkommande sjølv ber om det. Ved vurderinga av om ei slik oppmoding skal takast til følgje, skal det leggjast vekt på om det knyter seg særleg offentlig interesse til stillinga. I utlysinga skal det gjerast oppmerksom på at opplysningar om søkjaren kan bli gjort offentlege sjølv om søkjaren har oppmoda om ikkje å bli ført opp på søkjarlista. Dersom oppmodinga ikkje blir teke til

Postadresse:
Postboks 4034
2306 HAMAR

Kontoradresse:
Statens hus
Parkgt. 36, HAMAR

Telefon:
62 55 10 00

Telefaks:
62 55 10 71

Org.nr.: 974 761 645
Banknr. 7694.05.01675

E-post: postmottak@fylke.no

Macintosh HD:Users:var28_0808:Documents:Microsoft User Data:Lagrede vedlegg:klage - innsyn i søkerliste.doc
www.fylkesmannen.no/hedmark 2350MDJ

Internett:
Side 1 av 1

følge, skal søkeren varslast om dette. Det skal gå fram av søkerlista kor mange søkerar det har vore til stillinga, og kva kjønn dei har."

I din klage er det henvist til sentrale deler av foreliggende rettskildemateriale. Fylkesmannen går derfor ikke nærmere inn på dette.

Det er her snakk om en kommunalsjefstilling som inngår i rådmannens ledergruppe. Slik Fylkesmannen leser kommunens klagebehandling, jf brev av 13.02.09, er den enig i at dette er en stillingskategori som det knytter seg stor offentlig interesse til. Når det knytter seg stor offentlig interesse til den aktuelle stillingen, eller den ellers er særlig viktig, skal det mye til for ta til følge en anmodning om ikke å bli oppført på den offentlige søkerlisten. For slike stillinger kan det likevel innrømmes unntak der søker er selvstendig næringsdrivende eller bedriftsleder, og det vil kunne medføre redusert kundetilfang for vedkommende og/eller firmaet dersom det blir kjent at vedkommende har søkt seg bort.

Basert på den begrunnelse den gjenværende anonymiserte søker har gitt, finner Fylkesmannen at man her har å gjøre med en situasjon som beskrevet ovenfor. Vi viser for øvrig til kommunens redegjørelse i brev av 13.02.09.

Etter en konkret vurdering finner Fylkesmannen at hensynet til søkeren og dennes firma her må veie tyngre enn offentlighetens behov for innsyn og kontroll. I vurderingen er i noen grad vektlagt at det dreier seg om en stilling som tross alt er underordnet rådmannen.

Klagen har etter dette ikke ført frem.

Fylkesmannen har truffet følgende vedtak:

Klage over avslag på utvidet innsyn i offentlig søkerliste tas ikke til følge.

Vedtaket er truffet med hjemmel i offentleglova § 32, første ledd. Vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre.

Med hilsen

Jan Lånkan e.f.
direktør

Magne Djup
seniorrådgiver

Kopi til:
Ringsaker kommune Postboks 13 2381 Brumunddal

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hugo Morken, 55572023

Vår dato
5 MAI 2009
Deres dato
16.4.2009

Vår referanse
09/4915
Deres referanse
200812595-16

Bergen kommune
Postboks 7700
5020 Bergen

Klage på vedtak om unntak fra innsyn i søkerliste til stilling som kommunaldirektør

Fylkesmannen viser til ekspedisjon mottatt her den 20.4.2009. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Saken gjelder klage over Bergen kommunes vedtak om å unnta fra innsyn i søkerlisten opplysninger for tre av søkerne til stillingen som kommunaldirektør ved Byrådsavdeling for finans, konkurranse og omstilling. Vedtaket er påklaget av Norsk Pressforbunds offentlighetsutvalg v/Hanne Wien.

Fylkesmannen vil bemerke:

Saken reiser spørsmålet om det er grunnlag for å unnta fra innsyn opplysningene om en eller flere av de tre søkerne i den offentlige søkerlisten.

Etter offentleglova (offl.) § 25 andre ledd skal det snarest etter søknadsfristens utløp settes opp en søkerliste som for hver søker skal inneholde navn, alder, stilling eller yrkestittel og bosteds- eller arbeidskommune. Det kan likevel *"gjerast unntak frå innsyn for opplysningar om ein søkjar dersom vedkommande sjølv ber om det"*.

Fylkesmannen fastslår at de tre søkerne har anmodet om å bli utelatt fra den offentlige søkerlisten. Offentleglova gir da forvaltningen en rett, men ikke en plikt, til å nekte innsyn i opplysningene for disse søkerne. I henhold til offl. § 11 må det foretas en vurdering av om hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak. Vurderingen må foretas konkret i forhold til hver enkelt søker og de grunner de oppgir for ikke å bli ført opp på søkerlisten. I henhold til offl. § 25 andre ledd fjerde punktum skal det ved vurderingen av om anmodningen skal tas til følge *"leggjast vekt på om det knyter seg særleg offentleg interesse til stillinga"*.

I "Rettleiar til offentleglova" (foreløpig versjon) har Justisdepartementet på side 99 gitt følgende retningslinjer for vurderingen:

"Moment som typisk talar for å gjere unntak frå innsyn vil vere knytt til søkjar sitt behov for at det ikkje blir kjent at denne har søkt ei ny stilling. At ein på generell basis er lite komfortabel med at søknaden blir kjent er ikkje tilstrekkeleg, det må føreliggje særskilde

omstende, og påvisast at innsyn vil kunne føre til meir konkrete skader eller ulemper. Dersom ein søkjar er sjølvstendig næringsdrivande eller bedriftsleiar, og det vil kunne medføre redusert kundetilfang for bedrifta dersom det blir kjent at vedkommande kan kome til å avvike verksemda eller slutte som leiar, kan det vere grunnlag for å gjere unntak frå retten til innsyn. For leiarar i offentleg verksemd kan det òg vere grunnlag for å ta til følge oppmodingar om ikkje å føre namnet opp på den offentlege søkjarlista. I verksemdar som er under omstilling eller omorganisering, som er relativt nyoppretta, eller som elles står i ein vanskeleg posisjon, kan det skape ekstra uro dersom det blir kjent at leiaren søker ny stilling. Det kan òg elles vere aktuelt å gjere unntak frå innsyn dersom det vil skade noverande arbeidssituasjon om søknaden blir gjort kjent, men dette må vurderast konkret.

Dersom det faktisk knyter seg stor offentleg interesse til den aktuelle stillinga, eller ho elles er særleg viktig, skal det mykje til for at ei oppmoding om ikkje å bli ført opp på den offentlege søkjarlista blir teke til følge. Når det gjeld leiande stillingar generelt vil det som hovudregel krevjast særlege grunnar for å gjere unntak frå innsyn. Som døme på slike stillingar, som det knyter seg stor offentleg interesse til, kan nemnast departementsråd, direktør for statlege direktorat, fylkesmann, rådmenn i kommunar og leiarar i offentlege verksemdar utskild frå den sentrale forvaltninga, som helseføretaka og dei ulike omboda. ”

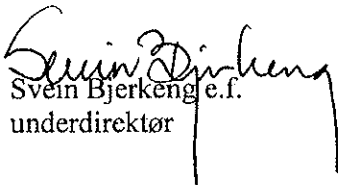
Fylkesmannen legger til grunn at stillingen som kommunaldirektør ved Byrådsavdeling for finans, konkurranse og omstilling er en stilling som det knytter seg særlig offentlig interesse til. Det skal da mye til for at en anmodning om ikke å bli ført opp på den offentlige søkerlisten blir tatt til følge. I henhold til de nevnte retningslinjer kan det likevel være grunnlag for å gjøre unntak fra retten til innsyn dersom det finnes påvist særlige forhold som tilsier at innsyn vil føre til mer konkrete skader eller ulemper.

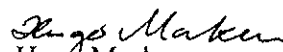
Etter en konkret vurdering av de aktuelle søkerens anmodninger, vurdert opp mot de retningslinjer som er gitt for skjønnsutøvelsen, finner Fylkesmannen grunnlag for å omgjøre kommunens vedtak hva gjelder søker nr. 7 på den offentlige søkerlisten. Kommunen må imidlertid i henhold til offl. § 25 andre ledd sjette punktum varsle søkeren om dette før søknadslisten korrigeres.

For de to øvrige søkerne som kommunen har unntatt stadfester vi kommunens vedtak. Vi viser til den begrunnelse som er gitt i kommunens vedtak av 31.3.2009 og slutter oss til denne.

Fylkesmannens vedtak er fattet i medhold av offl. § 32 første ledd. Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Svein Bjerkeng e.f.
underdirektør

Hugo Morken
rådgiver

Kopi:

Norsk presseforbunds offentlighetsutvalg v/Hanne Wien, Jørgen Moes vei 38, 1476 Rasta

Journalist Vegard Venli
Varingen
Postboks 74
1482 NITTEDAL

Klage på Notodden kommunes praktisering av offentlighetsloven

Saken gjelder klage fra journalist Vegard Venli på vegne av offentlighetsutvalget i Norsk presseforbund over Notodden kommunes praktisering av offentleglova § 25 andre ledd i forbindelse med kommunens kunngjøring av stilling som rådmann.

Klagen er fremsatt i epost til Fylkesmannen i Telemark 11. februar 2009. I klagen er sakens faktum fremstilt slik:

Den 22. Januar ble det lyst ut stilling som rådmann i kommunen. I utlysningsteksten fremgikk det ikke at "opplysninger om søkeren kan bli gjort offentlige selv om søkeren har oppmoda om ikke å bli ført opp på søkerlista" slik Offentleglova krever. Offentlighetsutvalget i Norsk presseforbund påklaget forholdet overfor Notodden kommune i epost av 26. Januar. Den 31. Januar mottok vi svar fra kommunen, og vi ble der gjort oppmerksom på at utlysningsteksten ikke denne gang ville bli endret, men at kommunen i fremtiden ville forholde seg til loven. Vi fremsatte en ny klage for kommunen vedrørende forholdet 2. Februar, og samme dag fikk vi tilbakemelding om at utlysningstekstene nå skulle endres i tråd med lovens krav. Vi svarte kommunen samme dag og ba om å få fremlagt dokumentasjon på at utlysningsteksten faktisk var endret. Da vi per 5. Februar ikke hadde fått noen form for tilbakemelding, besluttet vi å undersøke forholdet nærmere. Våre undersøkelser viser at utlysningsteksten likevel ikke var endret slik ordfører Lise Wiik hadde hevdet. På nav.no og kommunens hjemmeside forelå annonsen fortsatt uten lovens krav i § 25 andre ledd. Den 10. Februar ba vi om innsyn i søkerlisten, og klaget samtidig over manglende tilbakemelding på vårt krav om utlevering av dokumentasjon. I dag, den 11. Februar, opplyser ordfører Wiik om at "annonnene er rettet opp", og at innsyn i søkerlisten først vil bli offentliggjort torsdag 12. Februar.

Det er i klagen anført at kommunen har brutt offentlighetsloven på to punkter.

For det første ved at annonseteksten ikke ble utformet i tråd med lovens § 25 andre ledd og heller ikke rettet opp etter at dette var påtalt av klageren.

For det annet ved at kommunen ikke har behandlet innsynskrav uten ugrunnet opphold i tråd med nevnte lovs § 29 første ledd, andre punktum.

I brev av 19.03.2009 til klageren har Fylkesmannen i Telemark reist spørsmål om utforming av annonseteksten er en "avgjerd" som etter offentlighetslovens § 32 kan påklages. Det er også bedt presisert på hvilken måte krav om innsyn er fremsatt og om det fortsatt ikke er etterkommet.

I sitt svar på denne forespørsel har Vegard Venli i epost av 20.03.2009 opplyst følgende:

Når vi i vår klage taler om "innsynskravet", taler vi om vår klage på stillingsannonser. Vi ser klart nyanseforskjellen mellom det å fremsette et innsynskrav og det å klage på mangelfull håndtering av Offentleglova (i dette tilfellet § 25, andre ledd). I ettertid ser vi at dette kunne vært noe mer presist påpekt fra vår side.

Imidlertid kan vi ikke forstå annet enn at alle henvendelser knyttet til problematikk rundt Offentleglova skal håndteres innen lovens krav «ugrunna opphald». Vårt poeng i klagen er at Notodden kommune ikke saksbehandlet vår klage i tråd med lovens krav – i all den tid klagen fortsatt ikke er behandlet. Vi kan vanskelig se at dette samsvarer med Offentleglova eller god forvaltningsskikk.

Notodden kommune har gitt tilsvaret til klagen i brev av 25.03.2009. Av brevet fremgår bl.a. at søknadsfristen for den ledige rådmannsstillingen var 09.02.2009 og at søkerlisten ble sendt Vegard Venli 12.02.2009.

Fylkesmannens bemerkninger:

Etter § 32 i lov om rett til innsyn i dokument i offentlig virksomhet er fylkesmannen klageinstans for vedtak i kommunalt organ. Gjenstand for klage er ifølge samme paragraf "*avgjerder etter denne lova*". Det fremgår av sammenhengen i lovens kap. 4 at de "*avgjerder*" det er snakk om, er avgjørelser av krav om innsyn i offentlig dokument, og da spesielt de avgjørelser som avslår eller ikke fullt ut etterkommer innsynskrav. Jf ordlyden i § 32 annet punktum: "*Avgjerder om å gi innsyn kan likevel ikke påklages*".

Klageren har i denne sak klaget over at utlysingsteksten for rådmannsstillingen ikke inneholdt slik opplysning som nevnt i § 25 annet ledd femte punktum: "*I utlysinga skal det gjerast oppmerksom på at opplysningar om søkjaren kan bli gjort offentlege sjølv om søkjaren har oppmoda om ikkje å bli ført opp på søkerlista*".

En feil av denne art antas imidlertid ikke å være gjenstand for selvstendig klage etter nevnte § 32. Forholdet antas kun å ha betydning dersom feilen medfører at et krav om innsyn i søkerlisten ikke etterkommes.

Vegard Venli synes å ha en oppfatning av at hans påtale av kommunens noe mangelfulle formulering i utlysingen av rådmannsstillingen gir ham et rettskrav på at kunngjøringen endres og eventuelt utlyses på nytt. Fylkesmannen kan ikke se at en slik oppfatning har støtte i loven.

For øvrig synes kommunen på et tidlig stadium å ha erkjent at utlysingen ikke samsvarte med påbudet i § 25 annet ledd femte punktum. Det forutsettes at kommunen ikke gjør samme feil ved senere anledning.

Klagen gjelder muligens også det forhold at innsyn i søkerlisten ikke ble gitt så raskt som loven krever. Dette anses imidlertid heller ikke å være gjenstand for klage, all den stund det synes på det rene at kommunen senere har etterkommet innsynskravet.

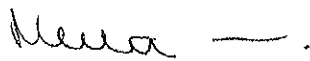
Som påpekt av kommunen utløp søknadsfristen 9. februar, mens søkerlisten ble sendt Venli på epost om morgenen den 12. februar. Uten at det anses å være av betydning for klagesaken, vil vi anta at kommunen her har oppfylt lovens krav om avgjørelse "*uten ugrunna opphald*", jf lovens § 29 første ledd.

På grunnlag av denne gjennomgåelse konstateres at ingen av de forhold som klageren har tatt opp, er gjenstand for klage etter § 32 i lov om rett til innsyn i dokument i offentlig virksomhet. Klagen blir etter dette å avvise, jf forvaltningsloven § 34 første ledd.

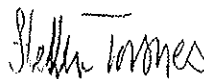
Konklusjon:

Klagen fra Vegard Venli over Notodden kommunes praktisering av offentlighetsloven avvises.

Med hilsen

Merethe Solstad e.f.
underdirektør

Steffen Torsnes
seniorrådgiver

Vedlegg: Brev av 25.03.2009 fra Notodden kommune

Kopi til:

Notodden kommune, ordføreren Postboks 193 3672 NOTODDEN

Alstahaug kommune
Rådhuset
8805 Sandnessjøen

Klagebehandling - Manglende innsyn i søkerlisten - Rådmannsstillingen i Alstahaug kommune - Varingen - Klagen tatt til følge

Det vises til klage mottatt på e-post direkte fra klager.

Innledning

Fylkesmannen mottok 05.02.09 klage over kommunens manglende offentliggjøring av (fullstendig) søkerliste på stillingen som rådmann. Kommunen hadde unnlatt å føre opp fire av søkerne til stillingen på den offentlige søkerlisten. Klagen ble mottatt direkte fra journalist Vegard Førland Venli på vegne av Offentlighetsutvalget i Norsk presseforbund. Av den mottatte e-posten fremgikk det at avslaget allerede var påklaget til kommunen. I kommunens oversendelse hit av 12.02.09 er det vedlagt klage, oversendt til kommunen 27.01.09. Det legges til grunn at kommunen etter en ny vurdering av anmodningen om innsyn i fullstendig søkerliste har valgt å opprettholde sitt tidligere avslag. Kommunen har etter anmodning fra Fylkesmannen oversendt ytterligere opplysninger i saken.

Fylkesmannen bemerker

Offentlighetslovens hovedregel om innsyn finner vi i lovens § 3 som sier at alle har rett til innsyn i saksdokument, journaler og lignende register for organet, dersom ikke annet følger av lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov.

Definisjonen av hva som regnes som dokument er inntatt i offentlighetsloven § 4 der det heter at en med "dokument" mener en logisk avgrenset informasjonsmengde som er lagret på et medium for senere lesing, lytting, framføring, overføring eller liknende. Annet ledd i bestemmelsen sier videre at *"dokument for organet er dokument som er komne inn til eller lagde fram for eit organ, eller som organet sjølv har oppretta, og som gjeld ansvarsområdet eller verksemda til organet. Eit dokument er oppretta når det er sendt ut av organet. Dersom dette ikke skjer, skal dokumentet reknast som oppretta når det er ferdigstilt"*.

Offentlighetsloven § 32 første ledd første punktum slår fast at avgjørelser etter loven kan påklages, og at klageinstans er det organ som er nærmest overordnet det organ som har

truffet det aktuelle vedtak. Etter første ledd tredje punktum i bestemmelsen er Fylkesmannen klageinstans for vedtak truffet i kommunalt eller fylkeskommunalt organ.

Bestemmelsen om klagerett må suppleres med forvaltningsloven § 32 som sier at en klage skal framsettes for det organ som har truffet det aktuelle vedtak.

Angjeldende dokument er en liste over søkerne på stillingen som rådmann i Alstahaug kommune. Listen faller inn under lovens dokumentbegrep, og er således offentlig så snart den er utarbeidet dersom det ikke finns hjemmel for unntak. Kommunen har behandlet og avslått innsynsbegjæringen under henvisning til offentlighetsloven § 25. Første og annet ledd i bestemmelsen har slik ordlyd:

"Det kan gjerast unntak frå innsyn i dokument i sak om tilsetjing eller forfremjing i offentlig teneste.

Unntaket i første ledd gjeld ikkje søkjarlister. Organet skal snarast etter at søknadsfristen er gått ut, setje opp ei søkjarliste som skal innehalde namn, alder, stilling eller yrkestittel og bustad- eller arbeidskommune for kvar søkjar. Det kan likevel gjerast unntak frå innsyn for opplysningar om ein søkjar dersom vedkommande sjølv ber om det. Ved vurderinga av om ei slik oppmoding skal takast til følge, skal det leggjast vekt på om det knyter seg særlig offentlig interesse til stillinga. I utlysinga skal det gjerast oppmerksam på at opplysningar om søkjaren kan bli gjort offentlege sjølv om søkjaren har oppmoda om ikkje å bli ført opp på søkjarlista. Dersom oppmodinga ikkje blir teke til følge, skal søkjaren varslast om dette. Det skal gå fram av søkjarlista kor mange søkjarar det har vore til stillinga, og kvar kjønn dei har".

Som nevnt foran, så har kommunen etter anmodning unntatt opplysninger om fire av søkerne fra offentlighet, og disse er derfor ikke oppført på søkerlisten.

Om sin vurdering av innsynsspørsmålet uttaler kommunen blant annet følgende i sitt brev hit av 25.02.09:

"Av søknadene fremgår at samtlige viser til sine jobbsituasjoner, hva angår begrunnelse for å be om at søknadene skulle unndras offentlighet.

Administrasjonssjef og personalsjef gjennomgikk søknadene i hht. off.lov § 25, og fant søkernes begrunnelse tilstrekkelig til å kunne imøtekomme deres anmodning om å unndra søknadene fra offentlighet. Samtlige søkere har som begrunnelse lagt vekt på forhold som er relatert til deres nåværende arbeidssituasjon og hvordan en offentliggjøring vil kunne bli en belastning for dem. Administrasjonssjefen vurderte at ettersom de fire søkerne oppga tilnærmet like begrunnelser, var det naturlig å unndra samtlige søkere fra offentlighet.

Administrasjonssjefen er klar over at reglene i den nye off. loven § 25 er innskjerpet i forhold til muligheten for å unndra søknader/stillingssøknader fra offentliggjøring.

Administrasjonssjefen vil imidlertid også bemerke at det for relativt små kommuner er svært vanskelig å få kvalifiserte søkere på rådmannsstillinger, og kravet om offentliggjøring av søkerlister vil i verste fall kunne begrense tilfanget av søkere enda mer".

I klagen sendt kommunen 27.01.09 påpekes det at innsynskravet ble fremsatt 22.01.09 og at offentlig søkerliste ikke ble mottatt før i dag (dvs. 27.01.09). Klager viser til kravet i offentlighetsloven § 25 om at det snarest mulig etter søknadsfristen har gått ut skal settes

opp søkerliste med oversikt over hvem som har søkt stillingen. Det vises også til hvilke vurderinger skal gjøres i de tilfeller der det foreligger ønske om unntak fra søker. Det vises i denne forbindelse til en uttalelse fra sivilombudsmannen i sak 2008/260. Det vises også til flere uttalelser fra sivilombudsmannen samt til Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) og Justisdepartementets rettleder til offentlighetsloven hva angår disse spørsmål.

Klager er av den oppfatning at stillingen som rådmann i Alstahaug er av "særlig offentlig interesse", og at det derfor må stilles ekstra strenge krav til begrunnelsen for konfidensialitet. Det understrekes at innsyn i søkerlister er en forutsetning for pressens mulighet til at det ikke tas utenforliggende eller usaklige hensyn ved ansettelse i det offentlige.

Foruten en ny vurdering av innsynskravet ber klager om en nærmere begrunnelse for hvilke hensyn som har vært avgjørende for vurderingen av den enkelte søker, jf. offentlighetsloven § 31 annet ledd.

Forarbeidene til ny offentlighetslov sier en del om forståelsen av offentlighetsloven 25 annet ledd tredje punktum. Det må her foretas en konkret vurdering av hver enkelt søkers begrunnelse for ikke å bli ført opp på søkerlisten. I denne vurderingen må allmennhetens interesse for innsyn, rekrutteringshensyn og personvern hensyn vektlegges. Det understrekes at det skal legges vekt på om det knytter seg særlig offentlig interesse til stillingen. Ved lederstillinger skal det som hovedregel foreligge særlige grunner for å kunne etterkomme en anmodning om ikke å bli ført opp på søkerlisten. For at en anmodning i slike tilfeller skal etterkommes, må det foreligge spesielle omstendigheter og kunne godtgjøres at offentlighet vil føre til konkrete skader eller ulemper for vedkommende. Det er derfor ikke tilstrekkelig at offentlighet vil medføre et visst ubehag for søkeren.

Som eksempel på stillinger det vil knytte seg stor offentlighet til, er det i forarbeidene til loven nevnt stilling som departementsråd, direktør eller leder for statlige direktorat eller uavhengige organ, fylkesmann eller rådmann.

I den vurdering som kommunen her må foreta, må en også vurdere meroffentlighet etter offentlighetsloven § 11. Det heter i bestemmelsen at organet bør gi innsyn dersom hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak. Kommunen har ikke konkret nevnt § 11 de dokumenter som er oversendt hit. Fylkesmannen legger imidlertid til grunn at det for kommunen i dette tilfellet ikke har vært aktuelt å utøve merinnsyn.

Konklusjon og vedtak

Kommunen har lagt til grunn at siden de fire søkerne har gitt tilnærmet like begrunnelser, så var det derfor naturlig ikke å føre noen av disse opp på søkerlisten. Det kan synes som om kommunen i dette tilfellet har foretatt en samlet vurdering, og ikke en konkret vurdering og i forhold til hver enkelt søker slik det fra lovgivers side er forutsatt.

Det vil i det følgende bli foretatt en konkret vurdering av den enkelte søkers begrunnelse for unntak.

Søker nr. 1.

Fylkesmannen oppfatter det slik at søker har vært forholdsvis kort tid i sin nåværende stilling. Det kan derfor være uheldig i forhold til arbeidsgiver dersom det blir kjent at vedkommende har søkt en ny stilling. Søker ønsker heller ikke å skape usikkerhet rundt sin person i forhold til øvrige kollegaer i denne fasen av søkerprosessen. Fylkesmannen har

forståelse for at det for noen søkere kan være uheldig at det blir kjent at vedkommende har søkt en annen stilling utenfor virksomheten. Det er imidlertid ikke i dette tilfellet sagt noe mer utover det generelle. Det er derfor fylkesmannens syn at det i dette tilfellet ikke er tilstrekkelig godtgjort at det foreligger forhold rundt søkers person som gjør det påkrevet med unntak.

Søker nr. 2.

Søker har bedt om konfidensiell behandling av søknaden. Det er ikke gitt nærmere begrunnelse for ønsket om unntak, og Fylkesmannen har derfor ingen mulighet til å vurdere hvilke hensyn som evt. foreligger for å unnlate å oppføre vedkommende på søkerlisten. Det er her heller ikke mulig å etterprøve kommunens vurdering i innsynsspørsmålet. Det foreligger etter dette ikke tilstrekkelig grunnlag for å unnlate å føre søker nr. 2 opp på søkerlisten.

Søker nr. 6.

Anmodningen om unntak er begrunnet med at det kan skape uro på arbeidsplassen dersom det blir kjent at vedkommende er i ferd med å søke seg bort. Vedkommende innehar samme stilling i en annen kommune, og henviser til dette. Det er ikke redegjort nærmere for hvilke særlige omstendigheter som i dette tilfellet gjør det nødvendig med unntak. Det forhold at en leder ved en virksomhet søker ledig stilling et annet sted, vil i seg selv kunne forårsake spekulasjoner og en viss uro. Det er imidlertid ikke i denne sak opplyst om forhold ved nåværende arbeidsplass som gir grunn til å frykte at det vil oppstå ekstra uro dersom det blir kjent at vedkommende har søkt tilsvarende stilling i en annen kommune. Fylkesmannen er derfor av den oppfatning at søker ikke i tilstrekkelig grad har klart å godtgjøre at det foreligger streke nok grunner for å unnlate å føre vedkommende opp på søkerlisten.

Søker nr. 8.

Det er opplyst at vedkommende er involvert i tunge omstillingsprosesser på sin nåværende arbeidsplass. Av hensyn til arbeidsplassen er det derfor ikke ønskelig å skape unødig tvil og usikkerhet. Som et eksempel på tilfelle der det kan være grunnlag for å etterkomme et ønske om ikke å bli ført opp på søkerlisten, er hvor virksomheten er under omstilling eller omorganisering og det vil skape ekstra uro dersom det blir kjent at en av lederne har søkt en ny stilling. Søker innehar i dette tilfellet ikke noen lederstilling. Det betviles dog ikke at vedkommende er involvert i omstillingsprosesser, men det er ikke redegjort nærmere for hvilke skader eller ulemper som kan oppstå dersom det blir kjent at vedkommende er søker til rådmannstillingen i Alstahaug.

Som det fremgår av Fylkesmannens gjennomgang av den enkelte søkers begrunnelse, så har ingen av disse gitt opplysninger som i tilstrekkelig grad sannsynliggjør et tilstrekkelig behov for ikke å bli ført opp på den offentlige søkerlisten. Det er i denne vurderingen sett hen til hvilke stillinger den enkelte søker i dag innehar.

Det er en kjensgjerning at enkelte kommuner har problemer med å få kvalifiserte søkere til sine lederstillinger. Problemene blir ikke mindre dersom en ikke etterkommer enkelte søkers ønske om konfidensiell behandling. Fylkesmannen har stor forståelse for de problemer offentlighet i noen tilfeller skaper for kommunene. På den annen side kan kommunene enkelte ganger være tjent med offentlighet slik at eventuelle "ufordelaktige" opplysninger kan komme frem tidlig i ansettelsesprosessen.

Det er i Fylkesmannens vurdering lagt betydelig vekt på at det knytter seg særlig offentlig interesse til stillinga som rådmann i Alstahaug kommune. Dermed har allmennheten (også av kontrollhensyn) behov for å vite hvem som er søkere på stillingen. Et annet moment er

som påpekt av klager, at fullt innsyn også gir mulighet til å kontrollere at det ikke tas utenforliggende hensyn ved ansettelsen. Fylkesmannen mener derfor hensynet til allmennhetens behov for innsyn i dette tilfellet veier tyngre enn søkerens behov for unntak.

Fylkesmannen har på bakgrunn av den vurdering som er gjort, kommet fram til at det er grunnlag for å sette til side kommunens vedtak om å unnta opplysninger om angjeldende fire søkere.

Vedtak

Klagen tas til følge.

Kommunen bes sørge for at navn, alder, stilling eller yrkestittel og bosteds- eller arbeidskommune på angjeldende fire søkere snarest blir gjort kjent for avisen.

Saken er behandlet av Fylkesmannen med hjemmel i offentlighetsloven § 25, jf. § 32 første ledd annet punktum. Vedtaket kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28.

Med hilsen

Roar Arne Kvitvik (e.f.)
avdelingsdirektør

Tor Sande
kontorsjef

Kopi til:
Varingen v/Vegard Førland Venli

Offentlighetsutvalget i Norsk presseforbund
v/ journalist Vegard Førland Venli
Varingen – lokalavisen for Nittedal og Hakadal
Postboks 74
1484 NITTEDAL

SOM

Vår referanse
2009/657

Deres referanse

Vår saksbehandler
Dagrun Grønvik

Dato
31.03.2009

KLAGE PÅ MANGELFULL UTLYSINGSTEKST

Det vises til brev 12. mars 2009 med vedlegg, der offentlighetsutvalget i Norsk presseforbund ber ombudsmannen vurdere lovligheten av at Nes kommune unnlot å behandle offentlighetsutvalgets klage på mangelfull utlysingstekst. Videre gjelder klagen Fylkesmannen i Oslo og Akershus' avvisning av å behandle klagen.

Saken gjelder utlysingsteksten til stillingen som rådmann i Nes kommune, publisert 21. januar 2009. Offentlighetsutvalget anfører at utlysingsteksten ikke oppfylte kravene i offentleglova § 25 annet ledd femte pkt. om at utlysingen skal gjøre søkeren «oppmerksom på at opplysninger om søkjaren kan bli gjort offentlige selv om søkjaren har oppmoda om ikke å bli ført opp på søkjarlista».

I lys av at det i saken ble gitt fullt innsyn i søkerlisten, har ombudsmannen ikke funnet grunn til å gå videre med klagen. Ombudsmannen forutsetter at kommunen vil innrette seg etter gjeldende regler for fremtiden. Kopi av klagen og dette brevet sendes kommunen og fylkesmannen til orientering.

Fylkesmannen er klageorgan for kommunens avgjørelser av innsynskrav, jf. offentleglova § 32 første ledd og uttrykket «avgjør etter denne lova». Fylkesmannen er imidlertid ikke tillagt generell tilsynsmyndighet i slike saker. Det kan ikke kritiseres på rettslig grunnlag at fylkesmannen i dette tilfellet avsluttet sin behandling av offentlighetsutvalgets klage etter at det var gitt fullt innsyn i søkerlisten.

Ombudsmannen har for øvrig merket seg innholdet i klagen fra offentlighetsutvalget.

For ombudsmannen

Hanne S. Nymoen
kontorsjef

Dagrun Grønvik
førstekonsulent

Kopi: Nes kommune
Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Emne: Spørsmål rundt offentleglova § 25 andre ledd

Dato: onsdag 1. april 2009 10.26

Fra: ole.knut.lostegaard@jd.dep.no

Til: Vegard Venli <vegard@varingen.no>

Kopi: <kristin.ryan@jd.dep.no>

Hei.✶

Viser til din forespørsel 25. mars vedrørende offentleglova § 25 andre ledd og klageadgangen etter loven. Jeg beklager at det har tatt noe tid før henvendelsen ble besvart.

Etter offentleglova § 25 andre ledd femte punktum skal utlysning av en stilling i organ som er omfattet av loven, opplyse om at opplysninger om søkerne kan bli gjort offentlige, selv om søkerne ber om å ikke bli oppført på den offentlige søkerlisten. Femte punktum har altså ikke noe med utformingen av søkerlisten å gjøre, men stiller krav til innholdet i stillingsannonse eller annen utlysning av en stilling. Dette løses typisk gjennom å sette inn en standardtekst som oppfyller lovens krav i annonsene.

Klageretten etter offentleglova gjelder etter § 32 første ledd første punktum "avgjerd etter denne lova". Dette er først og fremst avslag på innsynskrav, som du sier, men ikke begrenset til det. Andre avgjørelser som kan påklages vil typisk være måten innsyn er gitt på, for eksempel om man ikke får kopi, bare rett til å lese gjennom dokumentene, eller at det kreves betaling for innsyn, eventuelt størrelsen på betalingen. Det følger av § 32 første ledd andre punktum at avgjørelse om å gi innsyn ikke påklages.

Utformingen av en annonse er ikke å regne som "avgjerd" etter offentleglova, og spørsmål rundt slik utforming faller således utenfor klageretten, som du også antar. Dersom manglende oppfyllelse av denne plikten skal være tema i en klagesak må dette derfor knyttes til manglende innsyn i søkerliste eller liknende, og det er neppe så aktuelt. Det kan nevnes at tilsvarende vil gjelde for manglende journalføring; heller ikke dette kan påklages selvstendig, men må knyttes til et innsynskrav

Dette er i tråd med hva som gjelder i forvaltningsretten ellers. Klageretten etter forvaltningsloven gjelder enkeltvedtak, og tilkommer parter og andre med rettslig klageinteresse. Klageretten etter offentleglova gjelder tilsvarende for dem en avgjørelse etter loven retter seg mot.

Dersom man ønsker å reagere på manglende oppfølging av offentleglova på dette punktet, er det således Sivilombudsmannen det vil være naturlig å henvende seg til, men saken kan selvsagt tas direkte opp med det aktuelle organet og eventuelt med et overordnet organ. Selv om det ikke gjelder noen direkte klageadgang, vil også en slik framgangsmåte gjerne føre til at saken blir tatt opp og forholdet brakt i orden.

Med beste hilsen

Ole Knut Løstegaard
Justisdepartementet
Lovavdelingen